

[Ingvard Dahl.]

var „politisk svindel“, „paradenummer“, „en overophedet dampkedel“, og jeg ved ikke alle de smukke betegnelser, vor udtalelse blev mødt med. Der er nu gået en 1½ måneders tid, og det synes, som om et byggeprogram på 25 000 lejligheder nu er kommet indenfor mulighedernes grænse, selvom det bliver ledsaget med bemærkninger om uraditionelt byggeri m. m. Men vi har altså lov at konstatere, at med den rigtige tilrettelæggelse af byggeriet er et byggeprogram ikke og behøver heller ikke at være det, som man benævner „politisk svindel“.

Vi har lige fra det tidspunkt, vi udtalte os om denne sag, henledt opmærksomheden på, at disse 12 000 lejligheder kunne gennemføres indenfor ca. 2 år, bl. a. ved et udvidet vinterbyggeri, og dette er stadig vor opfattelse. Vi betragter det ikke som urealistisk, når man ved, at murerforbundet har ca. 11 000 medlemmer. Skulle erhvervsbyggeri og offentligt byggeri, herunder det allerede nævnte forsvarsbyggeri, og ombygning- og reparationsarbejdet ikke kunne klare sig med væsentlig over halvdelen af landets murere? Der er nemlig normalt beskæftiget 3 000 helårsarbejdere, og denne udvidelse ville kræve 1 000 murere, således at der ville blive 4 000 af de 11 000, der ville være beskæftiget med nybyggeri. Vi har også peget på, at en større mekanisering af byggeriet ville være en god hjælp til den ekstraordinære indsats, som vi anser for påkrævet, og vi har jo grund til at være tilfredse med, at også den højtærede indenrigs- og boligminister nu kan acceptere forslaget muligheder. Vi tør måske herefter regne med, at dette ændringsforslag vil få en både hurtig og let gang gennem dette høje ting og gennem hele rigsdagen. Men lad mig føje til: det haster, og det haster meget, og der er god brug for den ekstraordinære indsats, som vi her stiller forslag om.

Af bemærkningerne til lovforslaget fremgår det, at vi ikke vil medvirke til en sænkning af boligstandard, f. eks. ved at gøre disse lejligheder mindre, at vi ikke ønsker dette boligbyggeri afgrænset fra det almindelige byggeri, at vi antager, at anskaffelsessummen kan holdes indenfor 30 000 kr. pr. lejlighed, og at vi ved et tilskud på 35 pct. kan komme ned på en husleje af ca. 100 kr. pr. måned.

Tilskuddet foreslår vi tilvejebragt med 25 pct. fra staten og 10 pct. fra kommunen.

Det er imidlertid en kendt sag, at enkelte kommuner har påtaget sig meget store garantier for boligbyggeriet som følge af det store nybyggeri på disse kommuners områder og derved er blevet spændt hårdere for end de kommuner, der ikke har haft disse store byggeopgaver, og derfor har vi fundet det rimeligt, at staten i sådanne tilfælde alene udreder enten alle de 35 pct. eller en større del deraf end det, som var staten tiltænkt, nemlig 25 pct.

Det er naturligvis rigtigt, at et sådant fremstød koster penge, men vi må i denne forbindelse ikke glemme årsagerne til, at byggeomkostningsindekset er steget fra ca. 220 i 1950 til ca. 270—280 i 1952. Husk, at markedsrenten er nær ved 6 pct., at det statsstøttede byggeri trods andelstilskuddet ligger helt oppe på 3,8 pct., det er omtrent den rente, vi havde i 1946, da byggestøtteleven blev gennemført. Der er derfor efter min opfattelse god grund til hurtigt at gennemføre dette ændringsforslag, som vil betyde, at vort lands indre front styrkes mærkbart.

Jeg skal med disse bemærkninger anbefale lovforslaget til både hurtig og velvillig behandling i det høje ting.

Formanden: Eksemplarer af de nu fremsatte lovforslag vil blive omdelt.

Den første sag på dagsordenen var:

Spørgsmål om fremme af forespørgsel til indenrigs- og boligministeren og justitsministeren af Kjeldgaard Iversen m. fl.

(Forespørgslen findes i tidenden sp. 2605).

Formanden: Hvis ingen gør indsigelse mod fremme af denne forespørgsel, betragter jeg tingets samtykke til forespørgslens fremme som givet. (Ophold). Det er givet.

Den næste sag på dagsordenen var:

Valg af 9 medlemmer til et udvalg angående Kongeriget Danmarks Hypotekbanks regnskab for regnskabsåret 1951—52.

Valgt blev: *Bollerup Madsen, Kaj Andersen, Mørk, Himmelstrup, Martin, Clausen (Olufskjær), Poul Claussen, Rager og Karl M. Andersen.*